

Die Hermanns Ahnenreihe
von dem ersten Kaiser
Königst. Prof. Dr. G. H. Meyer

2919

Digitized by the Internet Archive
in 2016

<https://archive.org/details/deargillaspecime00spie>

DE
A R G I L L A
S P E C I M E N

P R Æ S I D E

DN. JACOBO REINBOLDO
SPIELMANN

PHIL. ATQUE MED. D. - CHEM. BOT. RELIQUÆQUE MAT.
MED. PROF. PUBL. ORD. CAPITULI THOM. CANONICO
ACAD. CÆSAR. N. C. ET PETROPOL. REG. BEROL. ET
ELECT. MOG. SODALI, COLLEGII REG. MED.
NANCEJ. HONORIS MEMBRO

P A T R O N O, P R Æ C E P T O R E

U S Q U E C O L E N D O

DIE XXX. OCTOBRIS MDCCLXV.

H. L. Q. C.

DEFENDET

JOHANNES DANIEL METZGER

A R G E N T I N E N S I S.

A R G E N T O R A T I

Typis JOH. HENR. HEITZII, Universitatis Typographi.

LIBERALITATIS
O T T O N I A N Æ
D O M I N I S
D I S P E N S A T O R I B U S
M U N I F I C E N T I S S I M I S
V I R I S

MAGNIFICIS, AMPLISSIMIS, PRUDENTISSIMO
MAXIME REVERENDO, CONSULTISSIMIS.
EXPERIENTISSIMO, EXCELLENTISSIMIS

DE RE TAM PUBLICA QUAM LITERARIA

OPTIME MERITIS

UT GRATISSIMI SUI ANIMI TESTIMONIUM

EXTARET

H O C S P E C I M E N

D. D. D.

R E S P O N D E N S.

L. B. S.

Amplissimi Argillæ ordinis tria nunc exhibentur genera; aliis occasionibus reservamus reliquarum historiam; & ea, quæ circa Argillæ compositionem Chemia hæcenus detexit. Sufficiet nunc methodum indicasse, quomodo terrarum genera, largissime per orbem dispersa, itaqueant ordinari, ut quos una regio inde trahit usus, reliquæ similibus instructæ quoque queant haurire.

§. I.

arium terræ voci Auctores tribuunt significatum. Sensu latissimo denotat substantiam siccam ex minutis partibus constantem, quæ, nisi vinculo quodam uniantur, inter se non cohærent; talem terram omnis & siccitatis & soliditatis principium esse, recte hinc, si sincera fuerit, elementis adscribi, sagaciores & veterum & recentiorum Philosophi agnoverunt. ARISTOTEL. *Meteorol.* L. IV. C. 8. GALENUS *de simpl. Medicam. facult.* L. IX. BECCHER. *Physic. subterræ* Sect. III. Cap. 2. DUHAMEL *Philos. ad usum Burgund.* Tr. I. Diff. III. C. 4. STAHL *spec. Beccher.* P. I. Sect. I. n. 25. BOERHAAVE *Elem. Chem.* P. II. 662. & c. Sed magis stricte & ad vulgarem loquendi methodum accommodate, illa modo terra, quæ injecta aquæ statim solvitur & fit lutum, cum GALENO l. c. proprie Terra dicitur, reliqua arenæ vel fabuli voce exprimitur: AGRICOLA *de natura fossil.* L. I. 575. HENKEL *de lapid. origine* p. 14. REAUMUR *Mem. de l'Acad. Roy. des Scienc.* 1730 p. 248. sq. LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 19. & 31. LINN. *Syst. Nat.* WOLTERSdorFF *System. mineral.* p. 9. HILL *Hist. of fossils* p. 1. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 119. dissolubilis epitheto illam distinguit CARTHEUSER *El. mineral.* p. 1. Hæc terræ qualitas, qua se in aqua suspendi patitur, sicuti evidentem characterem, quo lapideam

pideam fossilium classẽm in duos ordines distinguere possumus, nobis largitur, sic unde surrexerit inquirere, mentes eorum quæ naturã exhibet curiosorum, incitat omnino, & id quidem eo magis, cum iteratis viderimus experimentis, quod hæ terræ, variorum salium ope, ita queant disponi, ut se etiam ab aqua omnino patiantur dissolvi, ita ut inde, nisi evaporatio accedat, neutiquam recedant.

§. II.

Multa sunt, quæ videntur suadere, quod terræ stricte sic dictæ ex sabulo surrexerint, & quod inde surrexerint, cum isti aliquid aquæ accreverit; terram enim, si aquam acceperit, aquæ connubium subire, evincunt ea, quæ circa mixtionem salinam post STAHLIUM & HOFFMANN de *Generat. Salium* evicit PRÆSES de *Principio Salino* §. 12. & *Institut. Chym* passim: terræ præterea siccissimæ, si in vasis clausis valido igne urgentur, semper aliquid aquæ solent fundere, observantibus inter plures HIERNE *Tentam. Chym.* I. p. 4. LEHMANN & BRANDES *Mem. de l'Ac. Royale de Berlin* 1757. MEYER *Chym. Versuch* p. 15. & KÜLBEL de *Causa fertil. terræ*, ex humo separavit terram, quæ cum aqua filtrum transiit; imo terræ fatis facile salibus accrescunt, & cum eis mixta salina formant, selenitis, salis ammoniaci fixi, salis mirabilis Glauberi ex fontibus salinis & aqua marina obtinendi, lixivii nitri, aluminis, salis vegetabilis cum creta parati &c. exemplo; ipsæ denique terræ, si aquam ex mixtione sua amiserunt, in sabulum aut lapides, quorum ramenta sabulum constituunt, transeunt; lapides corneos ex creta oriri SAULMON *Hist. de l'Acad. Royale des Sciences* 1707. p. 7. probavit; filices ex argilla surgere viderunt REAUMUR & BASIN *Hist. de l'Acad. Roy. des Scienc.* 1721.
&

& 1739. & suspicatur HENCKEL *de lapid. orig.* Sect. I. n. II.

§. III.

Terrarum divisionem, quam THEOPHRASTUS *de Lapidibus* n. IX. tradit, in tales quæ fundi possunt, quæ igne in calcem abeunt, & quæ nullam ab igne mutationem patiuntur, longe plures ex recentioribus sunt secuti, qui priores vitrescentes, secundas calcareas, tertias apyras dixerunt; sed minus bonam hanc distinctionem esse, vel sola Illustr. POTT *Lithogeoognosia* evincit: reliquis, quæ apud Auctores occurrunt terrarum distinctionibus recensendis superfedemus, cum nobis hic otium fecerit Clarissimus VOGEL *in Dissertat. circa Terrarum atque lapidum partitionem*, Gottingæ 1762. habita. Duo solummodo genera summa terræ stricte sic dictæ (§. I.) possunt assumi; unum sub se comprehendit illas, quæ solæ, calore qualem nostræ fornaces subministrant, nunquam in substantias duras abeunt; alterum, eo, quem dixi calore evidenter induratur, gradu duritiei vario; illud *Calcareum*, hoc *Vitrescens* appello: hoc semper acidorum actioni resistit; illud habet species, quæ cum acidis effervescent & *Absorbentes* dicuntur, sed habet quoque tales, in quas nullæ acidis vires sunt, & hæ *Gypforum* nomine veniunt.

§. IV.

Terras vitrescentes accuratius lustraturis multum difficultatis objecerunt ea, quæ omnem fossilium historiam ad nostra usque tempora reddiderunt difficillimam; naturæ nimirum in producendis fossilibus luxuria, qua fit, ut rarissime eorum aliquod purum, sincerum, genuinum reperitur, vix non semper varia inter se commixta occurrant &

hinc difficillimum sit eruere, quæ singulis propria sunt, quæ habent a peregrinis; his accedit, quod per longissimam annorum seriem fossilium inquisitio hominibus rudioribus, qui inde vitæ sustentationem, nequaquam rerum naturalium cognitionis incrementa quæsierunt, relicta fuerit, auctores autem non quæ ipsi examinarunt, sed modo ea, quæ a plebe acceperunt, nobis tradiderint: eruditorum præterea plures unice occupati erant in eruendis vocibus, quæ a veteribus ad nos descenderunt, & tempus perdididerunt circa laborem, qui nunquam succedere potest, cum Veterum descriptiones vix non omnes, sint, si quæ aliæ, mancæ & minus adæquatæ: alii autem scriptores cum Vegetabilia & animalia notis facile sub sensus cadentibus distingui posse viderint, id idem etiam circa fossilia tentarunt experiri. Speramus ideo indulgentiam, si, viam incedentes a paucioribus tritam, alicubi a justo tramite deflectimus, & vocibus apud Auctores occurrentibus significatus tribuimus, qui non omnibus substantiis conveniunt, quas ipsi eisdem compellarunt.

§. V.

Argilla est terra, quæ cum aqua in pastam ductilem abit &, cum igne induratur, cohærens manet.

Marga cum aqua pastam ductilem format, in aëre dilabitur, igne quidem induratur, sed friabilis est & in squamas dissilit.

Tripela est marga sabuli expers, aspera.

Ochram dicimus, argillam vel margam laxam luteo vel rubro colore insignitam.

Bolus cum aqua difficiliter in pastam redigitur, igne fornacum per se in vitrum pellucens fundi nequit.

Ollaris nomine nobis venit Bolus, qui torno potest figurari.

Asbe-

Asbestus nobis audit Bolus in fibras longitudinales ordinatus.

Schistus autem est Bolus ex laminis latis extractus.

Limus cum aqua difficilius in pastam abit, calore induratur quidem, sed efformat substantiam friabilem & igne majore in Vitrum confluit.

§. VI.

I. Argilla igne in substantiam albam, semipellucidam abiens.

- 1) Porcellana splendens, fabulosa, Porcellana Autorum.
Argilla durior albo cœrulea tenax. HILL. *Hist. of fossils* p. 29. n. 5. *Argilla Sinensis altera.* DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 34. n. 7.

Pallide cœruleo-alba, gravis, linguæ valide adhæret, digitos non inquinat, si super superficiem asperam ducitur, relinquit lineam albam, parum fabuli vehit.

Reperitur in China.

- 2) Porcellana cohærens, non splendens, nec fabulosa.
Argilla Sinensis. DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 34.
 Alba cum maculis flavis, linguæ adhæret, digitos inquinat.

In China.

Num huc pertinet *Porcellana mica* & *quarzo mixta, maculis flavis variegata, ex Portu Ludovici* MACQUER *Mem. de l'Acad. Royale des Sc.* 1758. p. 162?

II. Argilla igne in substantiam albam abiens.

Argilla fistularis BROMEL *Mineral. succ.* p. 7. & VOGEL *Mineral. System.* p. 32. qui rationem, qua fistulæ parantur, tradit. *Argilla subtilis igne indurescens & pallescens*

CARTHEUSER *Elem. Mineral.* 6. *Marne, terre à pipes*
Oryctologie 123. DE BOMARE *Regne mineral* I. 84. BER-
 TRAND *Dict. Oryct.* *Terra porcellana, Argilla apyra, Ver-*
such einer neuen Mineral. §. 78. *Terra porcellana, BAU-*
MER Mineral-Reich p. 151.

1) *Argilla fistularis cohærens, superficie splendente, fa-*
buli expers.

a) *pallide alba.*

Greyisch tobacco pipe clays PLOTT *Staffordshire* p. 121.
Argilla cinerea Herlesbergensis, ex qua Norimbergæ
cum terra arenosa fiunt vasa liquationis, in quibus
aurichalcum conficitur, & Terra cinerea Hispanica,
ex qua vasa liquationis fiunt admistis testis vasorum
fractorum, KENTMANN Nomencl. fossil. fol. 4. n°. 7.
a dusky grey earth WOODWARD *Nat. Hist. of fossils*
 p. 7. *Argilla cinerea Heroldsbergensis* BAIER *Oryctogr.*
 p. 13. qui suo tempore adhuc eam ad usus a KENT-
 MANNO indicatos, nec non ad lateres pro fornaci-
 bus metallurgicis adhiberi tradit. *Argilla grysea ad*
Holmiam unde ad Ræstrand vasa porcellanea paran-
tur, BROMEL Mineral. Suec. p. 7. *Argilla gryseo-*
alba, ponderosa, dura. HILL Hist. of fossils p. 19.
Argilla vitrescens rudis, WALLERII Mineral. §. 13.
Argillæ albæ cum aculis non effervescentis Varietas al-
ba, subcinerea, pura, non arenosa, LUDWIG Terr.
Mus. Dresd. p. 112. & 113. qui huc adducit *Guden-*
sem, unde fistulas tabacarias formant, Coldicensem,
Harthensem, Halensem, Munsterbergensem, Qued-
linburgensem, Radisensem, Lipsiensem, qua figuli
plerumque utuntur, & Boleslaviensem. Argilla cine-
rea, DA COSTA Hist. of fossils p. 45.

Ponderosa, digitos non tingit, linguæ firmiter adhæ-
ret.

In Germania, Suecia, Anglia passim occurrit. Apud Anglos eadem vasa figulina pingunt; ab iisdem ad ollas, in quibus aurichalcum fundunt, adhibetur.

ρ) Viridescens.

Marga indurata virescens. DA COSTA *Hist. of fossils.* pag. 73.

Pallide gryseo-viridis, leviter linguæ, neutiquam digitis adhæret.

Ad Cassum in Tartaria.

Turcæ eam *Cassaca* dicunt & abstergendi ergo in balneis adhibent.

2) Argilla fistularis, cohærens, superficie splendente & unctuosa, fabulosa, alcalina.

a) Multum splendens.

Paratonium PLINII *H. N. L. XXXV. C. 6. n°. 18.*

Argilla albissima ponderosa tenax, quæ Paratonium Authorum HILL. *Hist. of fossils* p. 17. *Marga argillacea pinguedinem imbibens* WALLERII *Mineral. §. 15. Steatites, quæ Paratonium antiquorum*, DA COSTA *Hist. of fossils.* pag. 35.

Gravis, friabilis, digitus non tingit, leviter linguæ adhæret.

Reperitur & frustatim & in venas ordinata tam in Archipelago quam in Cornubia.

Veteres ea ad picturam utebantur, ad Vauxhal porcellana inde paratur.

ρ) Minus splendens, leviter unguinosa.

Argilla linguæ fortiter adhærens, cujus quarta & vigesima pars a fabulo efformatur.

Ad Sufflenheim in præfectura Hagenoviensi ad profunditatem trium pedum sub humo occurrit,

Parantur inde optimi lateres pro fornacibus vitriariis.

3) Ar-

3) Argilla fistularis laxa, superficie splendente & unctuosa, fabulosa.

Terra Samia Collyrion DIOSCORID. *Mat. Med.* L. V. Cap. 172. PLINII *Hist. Nat.* L. XXXV. Cap. 16. ORIBAS. *Medic. Collect.* L. XIII. 7. ALDROVAND. *Mus. Metall.* p. 239. CÆSALP. *de Metallic.* Lib. I. Cap. XI. IMPERAT. *Hist. Natur.* Lib. V. Cap. 16. *Mus. Calceol.* p. 113. MERCAT. *Mus. Metall.* p. 15. CHARLETON *fossil.* 221. *Marga saxatilis Norvegica* WORMII *Mus.* p. 5. Cum Veteres ex terra Samia vasa pararint testibus PLAUTO *Captiv. Bacch. Menechm.* CICERONE *pro Murana*, PLINIO l. c. C. 12. &c. hinc ea minus bene videtur Margæ adscribi. *Haytersclay* a. 7. WOODWARD *fossils of England II.* 63. *Argilla levissima alba, friabilis.* HILL. *Hist. of fossils.* p. 18. *Terra porcellana farinosa, Versuch einer neuen Miner.* 84. *Terra albissima ad Geram,* JUSTI *Mineral-Reich* §. 408. *Cimolia alba, altera.* DA COSTA *Hist. of fossils* 32.

Levis, digitos inquinat, firmiter adhæret linguæ.
Solam ad parandas fistulas tabaci non posse adhiberi monet DA COSTA.

In Angliæ insula Vecta & in Germania occurrit.

4) Argilla fistularis, cohærens, unctuosa, fabuli expers.

a) Lactea, rubro variegata.

Argilla nivea, hinc inde incarnata. LINN. *Syst. Nat.* p. 207. *Argilla inlurata alba.* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 35.

Nec digitos inquinat, nec adhæret linguæ.

In variis Germaniæ locis occurrit.

β) Nivea nigro-variegata.

Steatites alba nona, seu Italica. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 44.

Levis, linguæ firmiter adhæret.

5) Ar-

5) Argilla fistularis, cohærens, superficie unctuosâ, fabulosa.

α) Dura.

a) Lævis.

A) Albissima.

White clay of Amalebreh. BORLASE *Nat. Hist. of Cornwall* 63. *Cimolia alba quinta.* DA COSTA *Hist. of fossils* 33.

Digitis adhæret.

In Devonîa & Cornubiâ occurrit, parantur inde celebratæ Brofely fistulæ, adhibetur quoque ad coquendos lateres pro fornacibus fuloriis.

B) Pallide alba.

White Tabacco-pipe clay PLOT *Staffordshire* 121.

Tabacco-pipe clay a 8. WOODWARD *fossils of England* II. 63. *Argilla candida seu tabacina de*

Sommerſchenburg Ducatus Magdeburgici & ex monte *Schwarzenberg* BRUCKMANN *Epist. Itin.*

Cent. II. 1196. *Argilla ponderosa, alba, dura,*

Cimolia alba officinarum. HILL. *Hist. of foss.* 18.

Argillæ albae, cum acidis non effervescentis Varietas

candida, pura, glabra, parum arenosa. LUD-

WIG *Ferr. Mus. Dresd.* 112. ex cujus specim-

nibus huc referendæ videntur *Gudensis ex Hol-*

landia Australi, Grimmenſis, Coldicensis, Halen-

ſis, Lignicensis, Passaviensis, Leucopetrenſis,

Boleslaviensis. Argilla alba WALLERII *Mineralog.*

§. 13. *Argilla Tessellatæ Variet.* 1, 2, n. SCHRE-

BER *Lithogr. Hallens.* n. 134. *Terra porcellana*

Japonica, Versuch einer neuen Mineral. 84. *Ci-*

molia alba DA COSTA *Hist. of fossils* 32. *Argilla*

alba BAUMER *Mineral. Erford.* §. 2.

Leviter digitis adhæret, sed linguæ firmiter.

Specimina Anglica, Belgica & Magdeburgica ad

B

paran-

parandas fistulas tabaci adhibentur, qua ratione ultimum pro hoc scopo præparetur, tradit BRUCKMANN *Breslauer Natur- und Kunstgeschichte*. 1726. *trimestr. Æstiv.* 108, qui idem in *Epist. It. l. c.* quod eodem ad abstergendas maculas ex pannis utantur, tradit; Lignicense specimen autem optima vasa fictilia constituere, Cl. LUDWIG *l. c.* monet.

Occurrit in Anglia, Belgio & Germania.

b) aridior.

Argillæ albae cum acidis non effervescentis varietas aspera nonnihil arenosa LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* 113. qui huc *Boleslaviensem, Freyburgensem ex Ducatu Leucopetrensi, Lignicensem, Nericianam, Coldicensem, Michelheimensem Franco-niæ, & Annabergicam* refert.

Argilla ad Weissenburgum occurrens, cujus octava pars fabulo constituitur & qua nostrates figuli ad pingenda vasa utuntur.

β) Friabilis.

a) Alba, variegata.

Argilla alba altera. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 34. Pallide alba, crebro flavo variegata, digitos inquinat, parum fabuli vehit.

Occurrit in Comitatu Saloppiensi, ubi ad opera figulina adhibetur.

b) Alba, firmiter linguæ adhærens, cujus decima quinta pars fabulo efformatur. —

Ad Weisseburgum, ubi bolus dicitur.

c) grysea.

Cimolia of a dark leaden colour WOODWARD *Hist. of fossils* I. p. 4. *Argilla Cimoliam gryseam referens* GRONOV. *Supell. lapid.* p. 105. *Argilla cinerea quarta* DA COSTA *Hist. of fossils.* 46. *Argilla*

gry-

grysea Malbodiana, unde vasa figulina exquisitiora in Flandria parantur MACQUER Mem. de l'Acad. R. des Scienc. 1758. 162.

Profunde cinerea.

In variis Angliæ provinciis; in Normannia Galliæ & Jersey Americæ occurrit.

6) Argilla laxa; unctuosa, alcalina.

Steatites alba Septima. DA COSTA Hist. of fossils. p. 43.

Alba, crebra mica conspersa, linguæ firmiter adhæret, digitos non inquinat.

Passim in Anglia.

7) Argilla cohærens, fabuli expers.

a) Alba.

Cimolia alba, WOODWARD Hist. of fossils I. 4. Cimolia alba tertia. DA COSTA Hist. of fossils 33.

Pallide alba, digitos inquinat.

In Comitatu Hamtoniensi & Landgraviatu Cassellano.

b) Nigra.

Argilla ponderosa, nigra, friabilis HILL. Hist. of fossils 36. Argilla nigra, quæ in igne candida evadit HELLWING Lithogr. Angab. 13. Argilla nigra Kunnersbergensis, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 115. IV. 1. 2. Terra porcellanæ phlogisto, aliisque heterogeneis mixta varietas nigra, la terre noire de Monmartre, Versuch ein. neu. Min. 85. Argilla fusca ad Montereau MACQUER Mem. de l'Acad. R. des Scienc. 1758. 161. Cimolia nigra. DA COSTA Hist. of fossils 30.

Gravis, digitos non inquinat, linguæ adhæret.

In Galliæ Insula, nec non ad Monasteriolum Senonum, ubi vasa lapidea inde parant, passim in Anglia & in Borussia.

Fistulæ tabaci inde parantur, adhibetur quoque ad opera figulina.

Argilla extus nigerrima, intus grysea, ad Weissenburgum.

- 8) Argilla fistularis cohærens, fabuli expers, alcalina. *Cimolia alba sexta*. DA COSTA *Hist. of fossils* 42.

Alba, cum vestigio cœrulei, manus inquinat, linguæ adhæret.

In Dorsetia Angliæ.

Fistulæ tabaci inde parantur.

Argilla alba, flavo variegata, linguæ valide adhærens, digitos non tingens, cum aqua spumans. Ad pontem Reintrudis.

Argilla lamellata albissima, linguæ adhærens, mollis, digitos tingens: ad Berghemium, Alsatiæ superioris oppidum.

- 9) Argilla fistularis, cohærens, superficie arida fabulosa.

a) Mollior.

Argilla subcinerea, spissa, Waldenburgica, ex qua fiunt vasa KENTMANN Nomencl. foss. fol. 1. Argilla alba & arenosa ad Winkelheyd prope Altorfium, unde parantur olla seu catini, in quibus vitrum funditur. BAYER Oryctogr. Noric. 13. Argilla albæ cum acidis non effervescentis varietas alba subcinerea, nonnihil arenosa. LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 114. quo refert Hainoviensem ex Silesia, Haslaviensem, Dresdensem, Grunspbergensem, Meranensem, Nericianas aliquot, Cizensem, Mittweydensem, Altorfensem in præfectura Chemnitzensi, qua figuli Pœnigenses utuntur &c.

Leviter linguæ adhæret, & digitos tingit.

In Anglia adhibetur pro parandis vasis porcellanis ad Vauxhal. Waldenburgi vasa inde cocturi, ipsi arenam adjiciunt, testibus AGRICOLA & ALBINO Meissn. *Berg - Chronik*, tit. 23. p. 173.

Argilla

Argilla gryseo - alba, flavo - variegata, ponderosa, leviter aspera, cujus ponderis quarta pars fabulo constituitur.

Ad Hagenoviam.

Argilla alba tenax, linguæ leviter cohærens, cujus duodecima pars a fabulo efformatur.

Ad Heimbach, trans Rhenum: a figulis Colmariensibus in usum trahitur.

9) Lapidea.

Argilla indurata Derbiensis. DA COSTA *Hist. of fossils* 41. Cum descriptione fodinæ, unde eruitur.

Pallide cinereo - alba, mica alba conspersa, nec digitos inquinat, nec linguæ adhæret.

Adhibetur ad opera figulina.

10) Argilla fistularis laxa, arida, fabulosa, alcalina.

a) Cœrulea.

Argilla cœrulea quinta. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 59.

Plumbea, gravis, vix digitis, nequaquam linguæ adhæret; valde tenax, multum fabuli vehit.

In fodina calcaria apud Bathonam.

β) Variegata.

Argilla variegata cum acidis effervescentes. LUDWIG

Terr. Mus. Dresd. 115. *Argilla rubro - alba.* DA COSTA *Hist. of foss.* 45.

Digitos inquinat, multum fabuli vehit, occurrit etiam ejus varietas flavo alba.

Reperitur frustatim ad Darbiam Angliæ.

γ) Alba, levis, parum fabulosa.

Terra Melitensis ALDROV. *Mus. Metall.* 253. IMPER-

RAT. *Hist. Nat. L. V. C.* 37. CALCEOL. *Mus.* 130.

B 3.

WORMII

WORMII *Mus.* 6. cum iconibus varie figillatæ, CHARLETON *de fossil.* 222. JACOBÆI *Mus.* 39. cum descriptione speciminis figillati, MERCATI *Metallothec.* p. 17. KUNDMANN *Promptuar.* 246. & *Rarior. Natur. & Artis* 243. cum recensione variorum sigillorum, quæ ipsi imprimi solent. LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* Tab. VII. *Morochtus arenosus*, cum acidis effervescens EJUSD. l. c. p. 83. qui huc præterea refert *Bolum Lithuanicum*, *Cretam topheam Suecicam Blecke dictam*, *Morochtum ex valle Plauensi*, *aliud ex pago Mollis Glaronensium*, & duos ex *Mœnchenstein prope Basileam. Lapis D. Pauli CÆSALPIN. de Metallic.* L. I. C. 12. *Marga friabilis*, *levis*, *albescens*, quæ *Terra Melitensis Auctorum HILL. Hist. of fossils* p. 37. *Creta albescens*, *Terra Melitensis dicta.* DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 81.

Obscurius alba, cui interdum vestigia aliorum colorum accedunt, firmiter linguæ, levius digitis adhæret.

In Italia & Germania.

III. Argilla, quæ igne coloratur.

Argilla communis, lutum, WOLTERS DORF *System. mineral.* p. 11. *Argilla vitrescens rudis*, *Argilla colorata*, *Argilla tessulata figulina WALLERII Mineral.* §. 13. *Terre glaise*, *Oryctologie* 122. *Argilla tessulata*, *Argilla cœrulescens LINNEI Syst. Nat.* 207. *Argilla rudis, pura*, *Argilla rudis calcarea*, *Argilla igne vitrescens CARTHEUSER Elem. Mineral.* §. 6. *Argilla vulgaris.* VOGEL *Mineral. Syst.* p. 28. & *Terrar. partit.* p. 15. *Argile a Potier*, *Argile colorée*, *Argile bleue marbrée BOMARE DE VALLMONT, Mineral. I.* 54. &c. *Terra porcellana*, *marce mixta*,
Argilla

Argilla communis, *Vers. einer neu. Mineral.* §§. 83.
 & 90. *Argilla figulorum, litum*, BAUMER *Miner.*
 §. 150.

- 1) *Argilla igne alba, cum vestigio rubri, unguinosa, fabulosa.*
 - a) *Grysea, ferrugineo-variegata, linguæ non adhæret, ejus tertia pars a fabulo rudioere efformatur.*
Reperitur in fodina plumbi a Dorothea denominata ad fanum D. Mariæ.
 - β) *Gryseo-fusca aurifera* Cl. MACQUER *Acad. Reg. Scient. Paris.* 1758. 161.
Gornaci in Normannia.
Inde vasa pro fundendo vitro ad Sévres parant.
- 2) *Argilla igne alba cum vestigio rubri, fabulosa.*
 - a) *Variegata.*
Grysea albo & luteo variegata, linguæ non adhæret, ejus nonam partem fabulum efformat, igne ita induratur, ut chalybs inde scintillas vomat.
Hunavillæ.
Cum illa ex Rittloch ad n. 16. dicenda ad opera figulina recipitur.
 - β) *Concolor.*
Grysea, linguæ non adhærens, ultra tertiam sui partem fabulo efformata, ex chalybe scintillas elicit.
Ad Betschdorf in præfectura Hagenoviensi.
Inde adjecto sale alcali vasa parant.
- 3) *Argilla igne alba, cum vestigio rubedinis, alcalinâ, laxa, fabuli expers.*
Grysea, luteo-variegata, linguæ adhæret, alcali privata, igne rubra evadit.
Non succurrit, ex quo Alsatix loco eam receperimus.
- 4) *Argilla igne cinerea, splendens, unctuosâ, fabuli expers.*

Steatites:

Steatites nigra DA COSTA *Hist. of fossils* p. 31.

Cœruleo-nigra seu plumbea, levis, digitos inquinat, lineam plumbeam ducit, linguæ non adhæret.

Ex Pensylvania.

Ab hac parum differre videtur Argilla cinerea, durior, nec linguæ, nec digitis adhærens, & quæ igne cinerea evadit, cum vestigio rubri.

Ex Alfatia.

5) Argilla igne grysea, lævis, unctuosâ, fabulosa.

a) Fusca.

Smectis nobilior, variegatus, cum acidis non effervesens. LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 110. *Marga fullonica altera.* DA COSTA *Hist. of foss.* p. 71.

Pallide fusca, flavo-variegata, nec digitos inquinat, nec linguæ adhæret, parum fabuli vehit.

In Viltonia Angliæ & in præfectura Nossensi Saxonie a fullonibus in usum trahitur.

b) Albida.

Flavo-variegata, cum aqua spumam format, & paucissimum fabuli vehit.

Ad Wintershausen, vicum Alfatia inferioris.

Nostrates fullones ea utuntur.

6) Argilla igne ex flavo grysea, unctuosâ, fabulosa.

Purbek clay WOODWARD *Hist. of fossils*. II. 63. *Terra bolaris Waldenburgica.* LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.*

p. 96. *Argilla Langeleubensis, ex qua figuli Pœningenses vasa conficiunt.* EJUSD. *ibid.* p. 113. III. 2.

Argilla alba tenax. HILL. *Hist. of fossils* p. 19. *Cimolia alba quarta.* DA COSTA *Hist. of fossils* 33.

Alba, crebro flavo maculata, valde viscida, nec digitis, nec linguæ adhæret.

Variis in Angliæ locis occurrit.

Egregii lateres inde coquuntur, eam quoque ad vasa figulina adhibent.

7) Argil-

- 7) Argilla igne pallide - flava, fabuli expers.
Steatites viridi - alba. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 35.
 Gravis, viridi - alba, digitos non inquinat.
 In Devoniam.
- 8) Argilla igne pallide - flava, fabulosa.
Argilla pallide - cœrulea, durissima, tenax. HILL. *Hist. of fossils.* p. 29. *Argilla cœruleo - alba,* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 35.
 Cœruleo - alba, flavo - variegata, gravis, digitis non adhæret nec linguæ, insigniter fabulosa.
 Passim in Anglia.
- 9) Argilla igne pallide flava, unguinosa, fabuli expers, alcalina.
 Gryfea, linguæ non adhæret.
 Kolbshemii.
- 10) Argilla igne pallide - flava, cum vestigio rubedinis, splendens, fabulosa.
Argilla albo - cinerea, levis HILL. *Hist. of foss.* p. 20.
Argilla communis alba; Birckenthon. Versuch einer neuen Mineralogie. §. 90.
 Digitis vix, linguæ neququam adhæret, aliquid fabuli vehit.
 Passim in Anglia prope superficiem terræ, audit ibi Golt, nec non in Sueciæ Sudermannia.
 Huc pertinet argilla alba, paucò luteo variegata, cuius decima pars fabulo constituitur.
 Ex arenariis Landaviensibus.
- 11) Argilla igne cœrulescens, cum vestigio rubri, laxa, fabulosa, alcalina.
Argilla subcœrulea, friabilis, mollior, HILL. *Hist. of fossils* p. 28. *Tripela argillacea cum acidis effervescentes* LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 92. *Argilla cœrulea quarta* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 59.

Levis, digitos non inquinat, mica conspersa est, linguæ adhæret.

Passim in Anglia occurrit, & ad opera figulina adhibetur.

- 12) Argilla igne cœrulescens, unguinosa, alcalina.
Stentites alba altera Italica DA COSTA *Hist. of fossils* p. 44.

Alba cum vestigio rubri & flavi, flavo variegata, levis, friabilis, linguæ adhæret.

- 13) Argilla igne violacea, unctuosa, fabulosa.
Lithomarga violacea, cum acidis non effervescentes LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 159. qui huc glebam ex *Variscia & Maldiviensem Asiaticam adducit. Argilla violacea* DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 58.

Color violaceus, digitos non inquinat, firmiter linguæ adhæret.

In Germania & Asia.

- 14) Argilla igne plumbea, unctuosa, fabuli expers.
Argilla cœrulea tertia DA COSTA *Hist. of fossils* p. 59.
 Gravis, dura, digitos non tingit, linguæ fortiter adhæret.
 Parisiis.

- 15) Argilla igne nigro cœrulea, fabulosa, alcalina.
Argilla cinereo-rubra DA COSTA *Hist. of fossils* 51.
 Levis, linguæ firmiter, digitis neququam adhæret, sapore nauseoso gaudet
 Passim in Hispania, maxime ad Toletum occurrit.
 Ea Hispani ad depuranda vitra, usus fullonum & figurorum utuntur.

- 16) Argilla igne pallide rubra, splendens, unguinosa, fabuli expers.

a) Nigra.

Terra Pnigites GALEN. *de simpl. medic. facult.* L. IX.
 MERCATI *Metalloth.* p. 18. *Mus. Calceol.* 128.

Smectis

Smectis niger cum acidis non effervesceus LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 112. qui eo terram *Glasbutensem* & *Harthensem* refert. *Argilla nigra ponderosa tenax, quæ terra Pnigitis Galeni* HILL. *Hist. of fossils* p. 35. *Argilla nigra ponderosa* DA COSTA *Hist. of foss.* p. 30.

Nigra, digitos non inquinat, quædam ejus specimina firmiter linguæ adhærent, quædam neutiquam.

Olim in Lybia, hodie in Abrutii montibus Italiæ, Germania, Anglia ex terra eruitur.

β) Fulca.

Smectis cinereo-fuscus, cum acidis non effervesceus, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 112. qui huc *Magdeburgensem*, qua fullones utuntur, *Annabergicam*, & *Schaumburgensem* terram adducit. *Argilla ponderosa viridi-fulca, rubro variegata* DA COSTA *Hist. of fossils* 56.

Firmiter linguæ adhæret.

In Comitatu Northamptonensi Angliæ & Saxonia occurrit.

γ) Flavescens.

Ochra ponderosa, dura, pallide flavescens HILL *Hist. of fossils* 51.

Pallide lutea linguæ & digitis adhæret.

In Gallia, Anglia & Germania occurrere dicitur, & a pictoribus in usum trahi.

Huc pertinent: *Argilla pallide lutea, maculis gryseis variegata, leviter unguinosa, ad Hagenoviam sub strato filiceo occurrens, &*

Argilla grysea, luteo variegata, leviter linguæ adhærens, ex Rittloch ad Rapoltivillam, nec non

Argilla alba, luteo variegata, cujus aliquid cum
C 2 aqua

aqua filtrum transit; ex fodina ferri ad Cleburg prope Weisseburgum.

17) Argilla igne pallide rubra, fabuli expers.

a) Cœrulescens.

Argilla communis plasticae varietas. Versuch einer neuen Mineral. §. 90. Argilla pallide cinerea, friabilis DA COSTA *Hist. of fossils* p. 46.

Pallide cinereo - alba & digitis & linguæ adhæret. In Comitatu Flintensi.

β) Lutea.

Ochra Italica lutea DA COSTA *Hist. of fossils* 97.

Levis, friabilis, asperiuscula, digitis quidem, sed nequaquam linguæ adhæret.

A Pictoribus Italis in usum trahitur.

18) Argilla igne pallide rubra, fabulosa.

a) Ex luteo cœrulescens, linguæ non adhæret, cujus vigesima pars fabulo efformatur; Landaviæ ad sylvam, adhibetur ad opera figulina: &

Alia, quæ rubra est & aspera, linguæ non adhæret, & cujus quarta & decima pars fabulo efformatur.

Ad Reitherwald.

β) Sordide albo - cinerea, nec digitis nec linguæ adhæret, ejus quadragesima pars fabulum habet.

Ad Hagenoviam.

Adhibetur ad porcellanam spuriam.

γ) Grysea, durior, cujus sedecima pars fabulum est, linguæ adhæret.

Ad Hagenoviam.

Figulis inservit.

δ) Alia præcedenti similis, cujus undecimam partem fabulum efformat.

Ad Kaltenhausen.

Inde parantur vasa, quæ igni egregie resistunt.

19) Ar-

19) Argilla igne carnea, laxa, lævis, fabulosa.

a) Cinerea.

Clay of a pale ash colour. WOODWARD *Nat. Hist. of fossils* l. pag. 4. *Argilla apyra pallida.* WALLER. *Mineral.* p. 27. *Believere, Oryctologie* 123. *Argilla apyra Gallica.* LINN. *Mus. Tessin.* 110. *Argilla cinerea quinta.* DA COSTA *Hist. of fossils.* 46.

Profunde cinerea, manus leviter inquinat, & linguæ adhæret.

In Comitatu Angliæ Flintensi & Galliæ Normannia occurrit.

æ) Rubra.

Ochra friabilis ponderosa, Sil Syrium antiquorum. HILL. *Hist. of fossils.* p. 57. *Ochra friabilis ponderosa rubra.* DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 92.

Gravis, pulchre rubra, linguæ & digitis adhæret. Passim in Angliâ.

A Pictoribus maxime in usum trahitur.

20) Argilla igne rubra, splendens, fabuli experts.

Argilla subcœrulea tenax. HILL *Hist. of fossils* p. 28.

Gravis, pallide fusca, cum veltigio cœrulei, mica conspersa, nec linguæ, nec digitis adhæret.

In Northamptonia Angliæ.

Huc accedunt:

Argilla pallide lutea, colore corneo instructa.

Ad Muhlhusium, ubi inde tegulas coquunt.

Argilla luteo-cornea, insigniter unguinosa, saponis in modum rasilis.

Ad Altkirch, ubi figulis in usum cedit.

Argilla obscurior, copioso griseo variegata.

Indidem.

21) Argilla igne rubra, fabuli experts, alcalina.

Argilla indurata alba Italica. DA COSTA *Hist. of fossils.* p. 43.

Levis, pallide alba, firmiter linguæ adhæret.

Ex nostratibus huic adscribendæ sunt:

Argilla grysea, cum vestigio flavedinis, cujus vix octuagesima pars fabulum habet, linguæ non adhærens.

Ad Blæsheim. Hac ad porcellanam spuriam utuntur.

Argilla grysea luteo variegata, linguæ adhæret, igne læte rubra evadit, & ita induratur, ut ex chalybe quoque scintillas eliciat.

Blæsheim, *in der Landmanns-Grube.*

22) Argilla igne rubra, fabulosa, alcalina.

α) Rubra.

Argilla rubra altera. DA COSTA *Hist. of fossils* 51.

Læte rubra cum vestigio aurantii, dura, digitos non tingit, levissime adhæret linguæ.

In Comitatu Surryensi. In pago Bernatum Helvetiæ autem occurrit varietas pallidior & asperior.

β) Fusca.

Argilla dura, pallide fusca HILL. *Hist. of fossils* p. 27.

& *fusca ponderosa tenuax.* FJUED. *ibid.* *Argilla pallide-fusca.* DA COSTA *Hist. of fossils* 58.

Arida, mica conspersa, firmiter adhæret linguæ.

In Comitatu Staffordiensi.

Adhibetur ad opera figulina.

γ) Albo cinerea.

Argilla alcalina albo-cinerea mollis. HILL *Hist. of fossils.* p. 21.

Levius cohæret.

Passim in Anglia occurrit, & ad opera figulina adhibetur.

Huc accedit argilla grysea, cujus tertia & vigesima pars fabulo efformatur, Hagenoviæ sub humo nigra

gra reperiunda, quæ ratione facilioris in igne fusionis ad Limum accedit.

23.) Argilla igne rubra, fabulosa.

a) Cinereo-fusca, lævis, dura.

Marga cinereo-fusca. DA COSTA *Hist. of fossils*. 71.

Mica alba conspersa, nec linguæ nec digitis adhæret.

Scopuli insulæ Shappey in Cantio toti ex hac argilla constant.

β) Grysea, pallida, linguæ non adhærens, cujus vix sexagesima pars fabulum est.

Mergenthal.

Figulis inservit.

γ) Pallide rubra, lævis friabilis.

Ochra friabilis pallide rubescens, quæ Bolus Veneta

vulgo. HILL *Hist. of fossils* 59. *Ochra rubra, Bolus Veneta dicta*, DA COSTA *Hist. of foss.* 95.

Linguæ & digitis multum adhæret, parum fabulosa.

In Carinthia.

Ex Venetia in orbem ad usus pictorios mittitur.

δ) Rubra.

Laxa, mollis, rubra, linguæ non adhæret, ejus viginti partem arena constituit.

Wolfshemil.

Adhibetur ad tegulas.

ε) Grysea, luteo-variegata, vix septuagesima ejus pars a fabulo efformatur.

Ad Wintershausen, in præfectura Hagenoviensi.

Lateres inde coquantur.

24) Argilla igne rubra, superficie splendente fabuli experta, alcalina.

Argilla pallide-flavescens, ponderosa, tenax, cæruleo-variegata, HILL *Hist. of fossils* p. 25. *Argilla pallide-flavescens tenax*, DA COSTA *Hist. of foss.* 54.

Linguæ adhæret, digitos non tingit.

Passim

Passim in Anglia.

Adhibetur ad opera figulina exquisitiora.

- 25) Argilla igne rubra, superficie splendente, fabulosa, alcalina.

Brownclays a. 103-105. WOODWARD Hist. of foss. p. 9. Argilla variegata, cum acidis effervescentis varietas fusca, lamellata, stratis luteis & fuscis, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. p. 115. qui huc Al-mungensem ex Uplandia adducit, Argilla lateritia, DA COSTA Hist. of foss. 56.

Multis colorum varietatibus ludit, digitos non tingit, linguæ mox fortius mox levius adhæret.

Describit DA COSTA varia inter quæ reperitur terræ strata, & addit, quod in ea crebro pyritæ, selenites & animalia in lapidem versa occurrant.

In Anglia & Suecia.

- 26) Argilla igne rubra, fabuli expers, unguinosa, alcalina.

Laxa cinerea, luteo-variegata linguæ non adhæret.

Ad Kolbsheim.

Ad hanc pertinent ex nostratibus

Argilla alba, flavo variegata, igne pallide rubra.

Ad Blæsheim.

Argilla flava, albo variegata, cujus albæ modoportiones cum acidis effervescunt.

Ad Buxovillam, ubi eadem figuli pro pingendis vasibus utuntur.

Argilla grysea igne ex albo rubra.

Kolbshemii.

Argilla grysea corneo-variegata, in modum saponis rasilis.

Ad Roderam in Præfectura Tannensi. Ad opera figulina adhibetur.

27) Ar-

- 27) Argilla igne rubra, unguinosa, fabulosa.
 Alba, rubro-variegata, linguæ adhærens, pro sexta
 sui parte fabulosa, igne ita induranda, ut & scin-
 tillas ex chalybe eliciat.
 Ad Landaviam.
 Argilla colore corneo, multo luteo variegato, cujus
 vigesima pars fabulo efformatur.
 Ad Mosmunster.
 Operibus figulorum inservit.
- 28) Argilla igne rubra, unguinosa, alcalina, fabulosa.
 Pallide lutea, linguæ non adhæret, ejus decima quar-
 ta pars efformatur fabulo.
 Ex Alsatia.
- 29) Argilla igne rubra, superficie arida, alcalina, fabu-
 losa.
 Lutea, gryseo-variegata, portio grysea modo cum aci-
 dis effervescit, linguæ non adhæret, ejus sexta pars
 est fabulum; terra calcarea si fuerit privata, igne
 lutea evadit, & chalybe percussa scintillas fundit.
 Ad Motheren vicum.
- 30) Argilla igne rubra, pyritosa.
Argilla pyritosa dura LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* 115.
 Ob pyritas cum acidis effervescit.
 a) Coerulescens, igne cinerea cum vestigio rubri.
 Ad Niederbronn.
 Ejus LUDWIG meminit *l. c.*
 b) Albida, igne tota rubra.
 Ad Bellefosse, in Dynastia Rupisvallensi.
- 31) Argilla igne sanguinea, unguinosa, fabuli expers.
 Flava, linguæ adhæret, digitos tingit.
 Ad Pfaffenheim ex montibus eruitur.

32) Argilla igne purpurea, sabuli expers, alcalina.
Ochra sordide rubra DA COSTA *Hist. of fossils* 95.
 Gravis, dura, fusco - rubra, digitis, neutiquam
 linguæ adhæret.
 In Ducatu Eboracensi.

33) Argilla igne purpurea, superficie arida, sabuli ex-
 pers.
Ochra saxea rubra, quæ *Sil Marmorosum antiquorum*
 HILL. *Hist. of foss.* p. 62. *Ochra Indica saxea purpu-*
reo rubra DA COSTA *Hist. of fossils* p. 92.
 Durities lapidea, eidem & glebæ plumbi & Cinnaba-
 ris sunt commixtæ, linguæ & digitis multum ad-
 hæret.
 In China a pictoribus in usum trahitur.

34) Argilla igne profundius rubra, fabulosa.

a) Lævis, durior.

Pnigites AGRICOL. *Natur. fossil.* 582. CHARLETON
Nomencl. fossil. 220. WORMII *Mus.* p. 5. DALE
Pharmac. p. 20. *Argilla livido-fusca tenax.* HILL.
Hist. of fossils 27. DA COSTA *Hist. of fossils* p. 55.

Nigro - fusca, mica conspicua, leviter linguæ, neu-
 tiquam digitis adhæret, sapore gaudet vitriolico.
 Passim in Anglia.

Ad opera figulina recipitur, egregium inde tegula-
 rum genus parant.

Flava, igne sanguinea, cum chalybe scintillas vo-
 mens, ad Cleburg prope Weissenburg.

Extus aurantia, intus grysea, linguæ non adhæret,
 igne ita induratur, ut chalybe percussa scintillas
 vomat, ejus 28 pars fabulo efformatur.

Bastberg ad Buxovillam.

β) Asperior, friabilior.

Argilla impurior friabilis, luteo-fusca. HILL. *Hist. of*
fossils

fossils p. 26. *Argilla fusco-lutea altera.* DA COSTA
Hist. of foss. p. 54.

Luteo-fulca, crebro gryfco variegata.

Passim in Anglia.

Adhibetur ad tegulas & opera figulina.

35) *Argilla igne profundius rubra, unctuosa, fabulosa.*

a) Cohærens, durior.

Argilla purpurea cum acidis non effervescentis varietas purpurea, pinguis, minus arenosa LUDWIG
Terr. Mus. Dresd. p. 117. qui huc refert *Jenensem, Leucopetrensem, Weidensem, Halensem, Annabergensem, Zellerfeldensem, Gruzingsensem, & Baruthinam.* *Argilla rubra* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 49.

Profunde rubra, aurantio-variegata, lineas ducit, digitos non inquinat, linguæ leviter adhæret, parum fabuli vehit.

In fodinis ferri præcipue.

A) Iutea, cujus quadragesima octava pars fabulæ est, ad Hagenoviam, sub strato filiceo.

B) Cornea, luteo variegata, in modum saponis rasilis, cujus trigesima quarta pars fabulo efformatur, ad Muhlhusium, ubi tegulas inde coquant.

C) Ex rufo flava, cum immixtis particulis argillæ alcalinæ, albæ, igne ita induranda, ut scintillas ex chalybe eliciat, decima ejus pars fabulo constituitur. Ad Castellum Landaviense, ubi ad porcellanam spuriam adhibetur.

D) Sanguinea, insigniter unguinosa, luteo variegata, accedentibus hinc inde maculis albis, paucissimum fabuli vehit. Cleburg ad Weissenburgum.

E) Pallide lutescens, corneo-variegata, linguæ non adhærens, ejus nona & decima pars sabulo efformatur. Ad Muhlhusium, a figulis in usum trahitur.

F) Ex rubro lutea ejus sedecima pars sabulum habet, igne fordide rubra. Ad Waldersbach in Dynastia Rupisvallenfi.

*) Laxior, friabilis.

Rubrica fabrilis, DIOSCORID. L. V. C. II 2. FALLOP. de Met. C. 33. CHARLETON de foss. 219. MERCAT. Metalloth. p. 14. *Rubrica Ægyptia & Africana*, PLIN. L. XXXV. C. 6. *Rubrica fabrilis mollis*; KENTMANN Nomencl. foss. 8. AGRICOLA Nat. foss. 583. *Rubrica molliuscula*, WOODWARD Method. foss. *Marga ponderosa, rubra, mollis, quæ Rubrica fabrilis Auctorum*, HILL Hist. of fossils p. 47. *Argilla saturate rubra unctuosissima*, DA COSTA Hist. of fossils. 50.

Insigniter unctuosa, & linguæ & digitis multum adhæret.

Maxime in fodinis ferri occurrit.

Adhibetur & ad ducendas lineas. & ad artem pictoriam.

36) Argilla igne fusca, splendens, sabulosa.

a) Virescens.

Argilla virescens, ponderosa, tenax, HILL. Hist. of fossils p. 30.

Obscure viridis, nec digitis nec linguæ adhæret, sapore gaudet nauseoso, parum sabuli vehit.

Passim in Anglia.

β) Plumbea, unctuosa.

Argilla cinerea Batavica, DA COSTA Hist. of foss. 45. Color plumbeus, cum vestigio viridis, ponderosa, linguæ non adhæret.

Foditur

Foditur ad Budam, & adhibetur pro porcellana spuria Delphenfi.

37) Argilla igne fusca, splendens, fabuli experts.

a) Cohærens.

a) Laxa.

Argilla pallida, parum livescentis, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 118. *glebæ ex Nericia & Dammore in Uplandia, nec non terra Mondiruli. Argilla cærulea levissima, mollis*, HILL. Hist. of fossils 29.

Firmiter linguæ adhæret.

Nunquam in strata ordinata occurrit.

Passim in Anglia.

b) Durâ.

⊙ Viridis.

Medulla viridis Saxorum KENTMANN Nomencl. fol. 6. *Terre verte vel Veronensis* BROMEL Mineral. Suec. 4. *Lithomarga viridis cum acidis non effervescentes* LUDWIG Terr. Mus. Dresd. p. 155. qui huc *Veronensem & Bononiensem* trahit. *Argilla indurata cæruleo virescens, quæ Terre verte vulgo in officinis* HILL. Hist. of fossils. p. 31. *Argilla indurata cæruleo-virescens, Terre verte vulgo dicta* DA COSTA Hist. of foss. p. 60.

Dura, digitis non, sed linguæ firmiter adhæret, lineam viridem ducit, sapore nauseoso gâudet. In Gallia & Italia dicitur reperiri, nunquam in strata ordinata.

A pictoribus in usum trahitur.

Ambiguus valde apud Auctores occurrit terræ viridis significatus.

☾ Fusca.

Argilla indurata fusca, maculis nigricantibus variegata,

riegata, HILL *Hist. of fossils*. p. 26. *Lithomarga nigra*, HELCK *Hamburg. Magaz.* VI. 218. *Marga brunna*, colore nigro ab aëre picta, ex lapidicina ad oppidum Lauben Saxoniae superioris, BRUCKMANN *Epist. Itiner.* Cent. II. 1222. *Lithomarga ex flavo fusca cum acidis non effervesces*, LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* 159. ex specimenibus eo adductis huc pertinere videntur *Goldbergensis*, *Brechelwizensis*, *Zwickaviensis*, *Nicolstadiensis* & aliquot ex cryptis *Freybergensibus*. *Bolus indurata fusca*, DA COSTA *Hist. of fossils* 27.

Sapore gaudet adstringente, facile diffringitur digitis, cum innumeris rimis percurratur, quæ autem in gleba integra non sub oculos cadunt.

♀ Luteo fusca ponderosa.

Marga indurata luteo-fusca, DA COSTA *Hist. of fossils* p. 72.

In Comitatu Surryensi.

♂ Luteo fusca levis.

Ochra argillacea, luteo fusca, levis HILL. *Hist. of fossils* 55. *Argilla fuscov-lutea* DA COSTA *Hist. of fossils* 53.

Passim in Anglia.

β) Laminata.

Argilla indurata pictorum fusca, Terra di Siena DA COSTA *Hist. of foss.* 56. *Bolus indurata*, Flötz-*Ertze*, *Versuch einer neuen Mineral.* §. 87.

Profunde fusca, levis, digitos non inquinat, tenaciter linguæ adhæret, lineam flavam ducit.

In Anglia.

Huc proxime accedit gleba ad Rapoltivillam occurrens, & ibi Boli nomine veniens.

- 38) Argilla igne fusca, unctuosæ, alcalina.
Marga cinerea DA COSTA *Hist. of foss.* 67.
 Levis, profunde cinerea, digitis nequaquam, leviter linguæ adhæret.
 Passim in Anglia.
- 39) Argilla igne fusca, arida, fabulosa.
- a) Cœrulescens.
Argilla ponderosa, cinerea, mollis HILL. *Hist. of foss.*
 21. *Argilla cœruleo-cinerea* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 48.
 Gryseo variegata, linguæ non adhæret, multa interdum mica conspersa, interdum flavo-variegata.
 Occurrit in Hibernia & Anglia.
 Adhibetur ad opera figulina.
- β) Lutea.
Ochra pallide lutea DA COSTA *Hist. of fossils* p. 98.
 Linguæ & digitis adhæret.
- γ) *Argilla impurior, friabilis, pallide flavescens* HILL. *Hist. of fossils* p. 26. *Argilla pallide flavescens* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 53.
 Varie flavicat, linguæ adhæret.
 Passim in Anglia.
 Ad opera figulina adhibetur.
- δ) Alba, linguæ non adhærens, cujus sedecima pars fabulum est.
 Ex Heimbach.
- ε) Rubra, albo variegata, cujus duodecimam partem fabulum efformat.
 Ad Ekbolsheim.
 Inde tegulæ parantur.
- ζ) Ex flavo gryseo-variegata, octava sui parte fabulum.
 Ad Harburg.
- η) Virescens.

Terra Cimolia rubra PLIN. L. XXXV. C. 17. DIOSCOR. L. V. C. 176. CÆSALPIN. de Re Metallic. L. I. C. 9. BRUCKMANN *Epist. Itin.* CC. p. 1247. *Saponaria*, KENTMANN *Nomencl. fossil.* fol. 2. *Creta Cimolia* ALDROVAND *Mus. Metall.* 245. *Terra saponaria*, *Bolus carneus ex Ilva* MERCAT. *Metalloth.* p. 17. *Smectis*, *terra saponaria Anglica* WORM. *Mus.* p. 4. *Fullers earth* WOODWARD *foss. of England* p. 4. *Marga cinereo-fusca mollis*, *quæ Cimolia purpurascens*, *Smectis* & *terra saponaria Auctorum* HILL. *Hist. of fossils* p. 49. *Marga viridi fusca*, *terra fullonica vulgo dicta* DA COSTA *Hist. of foss.* p. 69.

Gryseo-fusca, multum coloribus ludit, non raro ad nigredinem usque descendit, semper vestigium viridis habet, dura, si raditur, unctuosa, vix linguæ adhæret.

In Comitatibus Angliæ, Bedfordiensi, Surriensi, & Cantio reperitur.

Fodinas, Bedfordiensem *Philos. Transact. abridged.* Vol. VI. P. II. p. 220. Cantianam WOODWARD l. c. Surriensem DA COSTA l. c. describunt,

40) *Argilla igne fusca, aspera, sabulosa, alcalina.*

Ochra purpureo-rubra DA COSTA *Hist. of foss.* p. 95.

Laxa, igne colorem non mutat, linguæ & digitis adhæret.

In Anglia.

Ad usus pictorum.

1) *Marga, splendens, alcalina, igne rubra.*

a) *Friabilior.*

Argilla levis e fusco pallide rubescens. HILL. *Hist. of fossils* p. 33.

Crebro

Crebro gryfeo variegata, ponderosa, linguæ firmiter, digitis neutiquam adhæret.

Passim in Anglia.

Cum Argillis variis mixta, recipitur ad opera figulina.

β) Durior.

Argilla levis e fusco sordide rubescens; HILL *Hist. of foss.* p. 33.

Fulca cum pauca rubedine, nec digitis nec linguæ adhæret.

Passim in Anglia.

Recipitur ad opera figulina.

2) Marga splendens, fabuli expers, igne albissima.

Leucargillou, PLINII L. XVII. C. 6. *Marga albissima mollis*, que terra Samia alba vel Collyrium *Diejcoridis*, HILL *Hist. of foss.* 38. & *Marga alba*, que terra Samia antiquorum, DA COSTA p. 63.

Valde levis, friabilis, lineam albam ducit, firmiter linguæ adhæret.

Hodie nulla ulterius in insula Samos foditur, teste TOURNEFORT *Voyage* l. 413. In Ilva ex terra erui tradit MERCAT. *Metalloth.* p. 15. si quidem nostram intelligit.

3) Marga splendens, fabuli expers, igne rubra.

a) Fulca.

Argilla obscure fusca. DA COSTA *Hist. of fossils* 55.

Firmiter linguæ adhæret, digitos non inquinat, igne tota obsidetur tuberculis.

In Comitatu Nortfolcensi.

β) Lutea.

Oebra argillacea, ponderosa, lutea, dura, HILL *Hist. of foss.* p. 54. *Argilla ochracea, cum acidis non effervescentis*; LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 117. *Varietates I. & II.* qui eo refert *Ochram Cassellanam*,

lanam, Anglicam & Nericianam, nec non Argillas Jenensem, Naumburgensem & Scaphusianam. Dura, ponderosa, firmiter linguæ, parum digitis adhæret.

Passim in Anglia.

A Pictoribus in usum trahitur.

2) Rubra.

Ochra rubra cretacea, WALLERII Mineral. §. 121.

Ochra argillacea, indurata rubra, quæ Creta rubra Autorum, HILL Hist. of foss. p. 62. Creta rubra, DA COSTA Hist. of foss. p. 86.

Extus pallide rubra, intus colore hepatico gaudet, densa, gravis, linguæ & manibus firmiter adhæret. Passim in Europa.

4) Marga splendens, sabuli expers, igne fusca.

a) Cœrulea.

Argilla viridis, cum acidis non effervescens, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. p. 116. qui huc glebas ex Russia, Suecia, Nericia & Chemnitio refert.

Pallida ex viridi cœrulea, leviter linguæ adhæret, digitos non inquinat.

In Gothlandia Sueciæ.

β) Carneæ.

Medulla rubra, mollis, saxorum Rochlicensium, qua nostri homines magno cum fructu loco Boli Armena utuntur, KENTMANN Nomencl. fossil. fol. 6. Marga lutea, SCHWENKFELD fossil. Siles. p. 384. Marga saxatilis incarnata, WORMII Mus. 6. CHARLETON fossil. 222. Lithomarga carneæ, cum acidis non effervescens, LUDWIG Terr. Mus. Dresd. p. 156. Marga medulla, GRONOVII Supell. lapid. p. 103. Marga friabilis, pallide rubescens, HILL Hist. of foss. p. 46.

Color

Color carneus, plus minus rubens, friabilis, linguæ firmiter, neutiquam digitis adhæret.

In Italia, Gallia, Saxonia, Silesia.

2) Viridis.

Terra viridis, saponaria, in Thuringia prope Beichlingum eruta, KENTMANN Nomencl. fossil. fol. 2.

Marga ponderosa, densa, cinereo-virescens, HILL Hist. of foss. p. 49.

Vix linguæ adhæret.

In Germania.

5) Marga splendens, alcalina, fabulosa, igne cinerea.

Argilla cinereo-virescens friabilis, HILL Hist. of foss. p. 32. Marga porcellana, WALLER. Mineral. S. 15.

Gryfea, cum vestigio viridis, linguæ, neutiquam digitis adhæret, sapore gaudet aultero.

In Anglia.

6) Marga splendens, alcalina, fabulosa, igne ex flavo rubra.

Argilla cinerea ponderosa, HILL Hist. of fossils p. 20.

Marga fullonum saponacea lamellosa, & Argilla pinguis in bracteis dehiscens & in aëre deliquescens, WALLERII Mineral. S. 13. Argilla fissilis, LINNÆI Syst. Nat. 207.

Cœruleo cinerea, ponderosa, & linguæ & digitis levissime adhæret.

In Anglia.

7) Marga splendens, alcalina, fabulosa, igne rubra.

Argilla flava, ponderosa tenax, HILL. Hist. of foss. 25.

Ponderosa, dura, flavo-fusca, nec linguæ nec digitis adhæret.

In Anglia.

A figulis & cerevisiariis in usum trahitur.

8) Marga splendens, alcalina, fabulosa, superficie aspera, igne rubra.

- Rouge d'Inde, ou Terre de Perse, POMET *Hist. des Drogues* III. 115. *Ochra purpurea ponderosa dura*, HILL *Hist. of fossils* p. 58. *Ochra purpurea Persica*, DA COSTA *Hist. of fossils* p. 94.
- Pulcherrime rubra, valde dura, ponderosa, intus multa mica alba prægnaans, linguæ & digitis firmiter adhæret.
- Pulcherrimum pigmentum rubrum.
- 9) Marga splendens fabulosa, igne rubra.
Acaunumarga, PLIN. L. XVII. C. 7. *Marga rubra durissima*, HILL *Hist. of fossils* 47. *Marga rubra altera*, DA COSTA *Hist. of foss.* 67.
 Pallide rubra, cœruleo, albo, cinereo variegata, valde dura, linguæ firmiter adhæret, digitis nequaquam.
 Passim in Anglia.
 Adhibetur ad meliorandos agros.
- 10) Marga splendens, fabulosa, igne pallide rubra.
- a) Rubescens.
Argilla mollis pallide rubescens, HILL *Hist. of fossils* p. 33 *Argilla pallide rubra, cum acidis non effervesces*, LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 116. qui huc *Numburgensem*, *Martisburgensem*, *Osterlandinam* & *Stolbergensem* adducit. *Argilla pallide rubescens*, DA COSTA *Hist. of fossils* p. 48.
 Crebro gryseo est variegata, linguæ firmiter, digitis neutiquam adhæret.
- Anno 1729. primum in insula Vecta e terra eruta, adhibetur ad coloranda ligna.
- b) Flavescens.
Ochra argillacea sordide flavescens HILL. *Hist. of foss.* p. 55. *Argilla lutea improprie Ochra dicta* DA COSTA *Hist. of foss.* p. 52.

Leviter linguæ & digitis adhæret, parum fabuli vehit, in tabernis nomine *Ochra Gallica* venit.

In multo usu apud pictores.

Passim in Anglia, nec non in Flandria.

- 11) Marga alcalina, fabulosa, igne albissima.

Cimolia alba DIOSCOR. L. V. 176. PLIN. L. XXXV.

C. 17. TOURNEFORT *Voyage au Levant* I. 144.

Bolus candidus, MERCAT. *Metallothec.* 17. *Marga alba, ponderosa, friabilis, quæ terra Cimolia antiquorum*, HILL *Hist. of foss.* 36. *Marga alba, quæ terra Cimolia antiquorum*, DA COSTA *Hist. of foss.* p. 65. *Marga cretacea WALLERII Mineral.* §. 15.

Gravis friabilis; multum fabulosa, linguæ & digitis adhæret.

In Archipelagi Argenteria, quæ Veterum Cimolia est.

- 12) Marga alcalina, superficie aspera, fabulosa, igne flavicans.

Argilla alba, quibusdam terra Sinensis, DA COSTA *Hist. of fossils* 43.

Ex flavo alba, linguæ & digitis adhæret, multum fabulosa.

In Anglia.

- 13) Marga alcalina, fabuli expers, igne alba.

Marga Feroensis, CHARLETON *Nomencl. foss.* 221.

Argilla soluta WALLERII Mineral. §. 13. n. 9.

Marga fungosa, friabilis, albissima, levis, Agaricus mineralis & *Creta Selineusiaca dicta*, HILL. *Hist. of fossils* p. 40. *Marga nivea friabilissima*, GRONOV. *Ind.* p. 103.

Nunquam propria strata efformat, semper occurrit in rimis saxorum, alba, linguæ & digitis firmiter adhæret.

In India Orientali, America & Europa passim.

- 14) Margà alcalina, fabuli expers, igne purpurea.
Ochra Anglica WORMII Mus. 17. *Ochra ponderosa, flava, friabilis*, HILL *Hist. of foss.* 54. *Moróchtus ponderosus, luteus, ochra martiali tinctus, cum acidis effervesceus*, LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 90. qui huc adducit *terram Servestanam, Fryburgensem, Helveticas aliquot ad oppidum Lauffen erutas, atitem Guelpherbytanum & terram ex antro Baummanniano. Ochra rufo-flava*, DA COSTA p. 100.
 Dura, ponderosa, ex fusco flava, aspera, linguæ & digitis adhæret.
 Passim in Anglia occurrit, unde larga ejus quantitas in alias regiones divehitur.
 Ea vulgo utuntur Pictores, sed aliis Ochrae speciebus inferior est.
- 15) Marga alcalina, fabuli expers, igne fusca.
Marga in aëre deliquesceus, pinguefaciens WALLERII *Mineral.* §. 15. n. 5. *Marga friabilis*, *Versf. ein. neuen Miner.* §. 26. *Marga caeruleo-fusca, friabilis*, HILL *Hist. of fossils.* 44.
 Coeruleo-fusca, crebro rubro vel flavo variegata, leviter linguæ, neutiquam digitis adhæret.
 Passim in Anglia.
 Adhibetur pro terra fertili reddenda.
- 16) Marga sabulosa, igne pallide carnea.
 α) Alba cum vestigio rubedinis, venis rubris variegata, linguæ valide, neutiquam digitis adhæret, ejus sextam partem arena efformat.
 Ad Kaltenhausen.
 Figuli nostrates inde ollas parant.
- β) Grysea, linguæ adhæret, ejus sedecimam partem sabulum constituit, igne magis rubra evadit, quam antecedens.
 Ad Bischoweiler.

Ad eodeni ufus ac antecedens adhibetur.

- 2) Lutea, leviter linguæ adhæret, ejus octava pars fabulo efformatur.

Ad Fouday in Dynastia Rupisvallenſi.

- 3) Gryſea, luteo variegata, ejus quinta pars fabulo conſtituitur.

Indidem.

- 4) Gryſea, maculis fuscis notata, ſulphur vehens, *Terra de Tarnowitz* LEHMANN *Mem. de l'Acad. Roy. de Berlin* 1757. p. 85.

- 17) Marga ſuperficie aſpera, fabuloſa, igne fuſca.

- a) Cœruleſcens.

Marga argillacea ſubcœrulea, HILL *Hift. of fossils* 44.

Marga cœrulea, DA COSTA *Hift. of foss.* 73.

Pallide cœrulea, rubro variegata, nec linguæ nec digito adhæret.

Paſſim in Anglia.

Adhibetur ad agros meliorandos.

- β) Flavo fuſca, lapidis in modum dura, linguæ adhæret, ejus vigesima pars a fabulo efformatur.

Ex Alſatia.

- 18) Marga ſabuloſa, ſuperficie aſpera.

- a) Cœrulea.

Marga columbina Eglecopala Gallis PLINII L. XVII.

C. 8. *Margâ cœruleo-fuſca duriffima*, quæ *Marga*

Columbina Plinii, HILL *Hift. of foss.* 45. *Marga*

cœrulea altera, DA COSTA *Hift. of foss.* 73. *Marga*

indurata ſtratis continuis, *Verf. ein. neuen Mineral.* §. 28.

Dura cinereo-cœrulea, non raro rubro vel albo variegata, leviter linguæ, neutiquam digitis adhæret, multum fabuli habet.

Paſſim in Anglia occurrit.

Ad meliorandam terram adhibetur.

- β) Rubra,

Rubrica

Rubrica laminata WORM. *Mus.* 4. *Marga indurata, ponderosa, rubra*, HILL. *Hist. of foss.* p. 48. *Marga rubra cum acidis non effervescescens* LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* 146. qui huc adducit *Altdorfensem, Plauenensem, glebam ex Santilena India Occidentalis, Baruthinam, Rittaviensem, & Lemniarn. Schistus rufus, scriptura rubra* LINNÆI *Syst. Nat.* 154. *Mus. Tessin.* 16.

Profunde rubra, firmiter linguæ, parum digitis adhæret.

In Anglia & Germania.

1) *Tripela cohærens, dura, igne rubra.*

Ochra durissima, ponderosa, flava HILL. *Hist. of foss.* p. 54. *Argille ochraceæ, cum acidis non effervescentis varietas luteo-pallida asperior* LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* 118. qui huc adducit *Argillam Leisnicensem, eam, quæ sub nomine terræ Lemnia in officinis Lipsiensibus prostat, Nericianam, Wermelandianam, Osterlandianam & Annaburgensem.*

Color splendide luteus.

Passim in Anglia & Germania.

Pictores ea utuntur.

2) *Tripela cohærens, dura, alcalina, igne pallide rubra.*

Argilla viridi-cinerea DA COSTA *Hist. of foss.* p. 47. *Sculpta unctuosâ est, leviter linguæ, neutiquam digitis adhæret.*

In Cantio.

Ad opera figulina adhibetur.

3) *Tripela cohærens, dura, igne albo fusca.*

Argilla indurata, ponderosissima, sordide virens. HILL. *Hist. of fossils* p. 32.

Fissa aliquid mollis tactui sistit, digitis non adhæret, sapore gaudet nauseoso.

In Anglia.

4) Tripela cohærens dura, superficie pulverulenta, igne rubra.

α) Flavescens.

Tripela AGRICOLA de Nat. foss. 580. KENTMANN Nomencl. foss. fol. 2. MERCATI Metalloth. p. 20. CHARLETON Nomencl. 220. VALENTINI Mus. Mus. 7. BAIER Supplem. ad Oryctogr. 43. BAUMER Miner. Reich I. p. 155. Terra Tripolitana DALE Pharmac. p. 23. BROMEL Mineral Suec. p. 6. JUSTI Mineral. Syst. §. 432. VOGEL Mineral. 38. Versf. ein neuen Miner. §. 89. Tripolea ALDROVAND. Mus. Metall. 255. Terra Alana EJUSD. ibid. Tripolis IMPERATI Hist. Nat. L. V. C. 43. Tripela lutea, flava, subalba, subflava WALLERII Mineral. §. 25. Marga friabilis flavescens LINN. Mat. Med. ex lapid. n. 60. Tripela densioris cum acidis non effervescentis LUDWIG Terr. Mus. Dresd. 92. Gleba ex Wermelandia. Tripela albo-flavescens HILL Hist. of fossils p. 67. Tripela pura CARTHEUSER El. Miner. p. 8. LEHMANN Mineral. §. 18. Creta albo-flavescens DA COSTA Hist. of fossils p. 87.

β) Grysea.

Tripulis, Terra Alana Mus. Calceol. 131. Tripela cinerea WALLERII Mineral. p. 45. & reliquorum Autorum.

Lingua & digitis leviter adhæret.

Utraque in Africa, Saxonia, territorio Norico, Monte Bruçtero, Corsica, Venetorum ditione, Gallia Almorica & Alvernia.

Locum natalem ejus; quæ ad Rhedones reperitur, accurate descripsit Cl. DE GARDEIL Mem. des Etrangers III. p. 19. hæret illa in colle, qui multas arbores subterraneas includit.

Adhibetur ad polienda metalla & lapides.

7) Fusca.

Rottenstone WOODWARD *Nat. Hist. of fossils* I. 7. II. 65. *Tripela fusca levis* HILL. *Hist. of foss.* p. 69. & *Tripela pallide fusca dura* EJUSD. *Creta fusca, terra cariota dicta* DA COSTA *Hist. of fossils* 87.

Passim in Anglia.

Adhibetur ad polienda metalla.

5) *Tripela laxa*, superficie pulverulenta, *cujus colorem ignis non mutat.*

a) Albo cinerea ponderosa.

Tripela albo-cinerea, ponderosa, durior, que Terra Melia DIOSCORIDIS, HILL. *Hist. of foss.* p. 68. *Creta cinerea* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 85.

Levissime linguæ adhæret, non raro saporem aluminosum habet, & tunc est *Terra Melia* DIOSCORIDIS *Mat. Med.* L. V. C. 180.

In Anglia & Archipelago.

b) Alba, levis.

Marga fungosa, candida, densior HILL. *Hist. of foss.* 41.

Firmiter linguæ, parum digitis adhæret.

Passim in Anglia.

c) Ex viridi rufescens, levis.

Tripela levissima, friabilis, albo-rubescens, HILL. *Hist. of foss.* p. 68.

In Anglia, Gallia, Hispania, America.

6) *Tripela laminata*, splendens, igne pallide rubra.

Tripela laminata albo-rubescens. HILL. *Hist. of fossils* p. 67.

Ex rubro alba, laminis tenerrimis conflatur, superficies ejus aliquem splendorem habet, linguæ valde adhæret & mica conspersa est.

In Germania & Anglia occurrit.

Adhibetur ad polienda metalla.

7) *Tripela laminata* superficie pulverulenta, igne colorem non mutans,

a) Albissima.

Tripela tenerioris cum acidis non effervescentis LUDWIG *Terr. Mus. Dresd.* p. 93. *Gleba Hellsingica, & ea, que in pago Dolbiz prope Luzenam effoditur.* *Tripela alba* WALLER. *Miner.* p. 45. *Tripela albissima, que Creta argentaria antiquorum* HILL. *Hist. of fossils* p. 67. *Creta tripela alba dicta* DA COSTA *Hist. of fossils* p. 76.

Albissima, leviter linguæ & digitis adhæret.

In Germania, Gallia, Borussia.

b) Fusco-rubescens,

Tripela

Tripela fusco rubescens, levis, scintillans HILL. *Hist. of foss.* p. 70.
Laxissima, leviter linguæ & digitis adhæret, multa mica conspersa.

In Anglia.

Ad polienda metalla usurpatur.

8) *Tripela laminata, alcalina, igne rubra.*

Tripela fusca, ponderosa scintillans, HILL. *Hist. of fossils* p. 70.

Ponderosa, leviter linguæ & digitis adhæret.

Paslim in Anglia.

T A N T U M.

P O S I T I O N E S

A R E S P O N D E N T E A D J E C T E.

- I. Acidum vitriolicum Argillæ nullum inest.
- II. Alkali fixum ex vegetabilibus, volatile ex animalibus non educuntur, sed producuntur.
- III. Principia, Mercuriale s. terra tertia Beccheri, arsenicale, salinum &c. cum sensibus demonstrari non possint, nulla existimo.
- IV. Salis ex deliquio Salis Tartari reliqui natura nondum ex experimentis certo patuit.
- V. Venæ lymphaticæ ab arteriis nullæ, ex cellulosa omnes oriuntur.
- VI. Glandulæ Pacchioni sunt protuberantiæ substantiæ corticalis cerebri per foraminula duræ matris in sinum longitudinalem hiantes; ubi hæc desunt, retro sinum apparent.
- VII. Allantoidis existentia ex foetibus non maturis ad magnum probabilitatis gradum evecta videtur magnis Viris.
- VIII. Auditus ossicula omnium prima ex cartilagine in suam naturam emergunt.
- IX. Diaphragma est centrum virium muscularium.
- X. Fibra in cruore an hæret formalitèr? an non potius materialitèr?
- XI. Irritabile & musculosum sunt synonyma.

- XII. Motus cordis est ab Irritabilitate.
- XIII. Iris non est irritabilis, ergo nec muscularis.
- XIV. Iridi motus est a retina.
- XV. Cerebrum, nervi, cutis, membranæ &c. irritabiles non sunt.
- XVI. Irritabilitas HALLERI & vis vitalis GAUBII non penitus conveniunt inter se, hæc enim latius extenditur.
- XVII. Tendines, dura & pia mater, periosteum omne, membranæ omnes sunt plane perfecteque insensibiles, nervi, nervosæque partes solæ sentiunt.
- XVIII. Fluidi nervei existentia extra dubium posita mihi videtur.
- XIX. Quo abit fluidum nerveum? dies docebit. Arterias venasque nerveas esse probabile reddunt motus & sensus.
- XX. Cataractæ depositioni præferenda extractio.
- XXI. Humor vitreus non protuberat in lentis relictum spatium post extractionem.
- XXII. Resonitus experientia probatus est.
- XXIII. Venenum absolutum non datur.
- XXIV. Boli & reliquæ Terræ pingues sunt medicamenta inertia.
- XXV. Quid est corium pleuriticum? An fibræ densitati, an tenacitati tribuendum? Cui quandoque sanis hominibus detracto sanguini innatat?
- XXVI. An unquam hydrophobus servatus fuerit? hactenus dubito.
- XXVII. Rhachitidem HIPPOCRATI notam fuisse, ex *Aph. S. VI. 46.* non existimo.
- XXVIII. Siderum in nostrum corpus actio, utut ingeniose a quibusdam proponitur, suspecta esse videtur.

Special 90-B
8702

